

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

Nacrt prijedloga ODLUKE o načinu otvaranja transakcijskih računa

– ODGOVORI NA UPITE –

Područje:	Članak 7. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Račun na ime više korisnika platnih usluga
Broj pitanja:	1.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Kakva je konstrukcija računa na ime više korisnika platnih usluga?
Odgovor:	Prema Nacrtu prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa banka može račune koji se vode na ime više korisnika platnih usluga otvarati potrošačima s partijama računa navedenima u članku 7. stavcima 5. i 6. i poslovnim subjektima s partijama iz članka 7. stavka 5. navedene Odluke.

Područje:	Članak 8. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Račun korisnika platnih usluga koji je rezident s dozvolom boravka
Broj pitanja:	2.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Koju oznaku u JRR-u dobiva račun korisnika platnih usluga koji je rezident s dozvolom boravka?
Odgovor:	Vezano uz odredbe članka 8. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa rezident s dozvolom boravka se, u registru računa kreditne institucije, označava kao rezident.

	Sadržaj Jedinственog registra računa, obuhvat podataka, način i rokovi dostave i dr. uređeni su Pravilnikom o Jedinственom registru računa, koji je u nadležnosti Ministarstva financija. Upite vezane uz pojašnjenje pojedinih odredbi iz navedenog Pravilnika možete uputiti i Financijskoj agenciji.
--	---

Područje:	Članci 2. i 7. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Transakcijski računi kreditnih institucija
Broj pitanja:	3.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	U skladu s člankom 58. stavkom 4., člankom 60. stavkom 3. i člankom 62. stavkom 4. ZPP-a te člankom 2., člankom 7. i člankom 8. Nacrta prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa u transakcijske se račune ubrajaju i računi koje jedna kreditna institucija vodi za svoje potrebe i računi koje vodi za druge kreditne institucije. Koja je konstrukcija navedenih računa?
Odgovor:	Prema Nacrtu prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa kreditna institucija koja otvara i vodi račun druge kreditne institucije formira transakcijski račun kojem partija računa počinje s "19".

Područje:	Članak 8. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Transakcijski računi kreditnih institucija
Broj pitanja:	4.
Datum objave odgovora:	28.09.2010.
Pitanje:	Je li kreditna institucija obvezna podatke o računima koje vodi za svoje potrebe i računima koje vodi za druge kreditne institucije dostavljati u JRR?
Odgovor:	Banka dostavlja podatke u JRR u skladu s Pravilnikom o jedinstvenom registru računa (NN, br. 96/2010.), koji je donijelo Ministarstvo financija, a za sva operativna pitanja možete se obratiti Financijskoj agenciji.

Područje:	Članak 7. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Računi za poslovne namjene
Broj pitanja:	5.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	Budući da u skladu s ovom Odlukom prestaju važiti Odluka o konstrukciji računa u banci, vodećem broju banke, uvjetima i načinu otvaranja računa u banci i sadržaju registra računa poslovnih subjekata u banci ("Narodne novine", broj 150/2002., 115/2003, 162/2004.,189/2004. i 141/2009.) i Odluka o konstrukciji i upotrebi međunarodnog broja bankovnog računa (IBAN) ("Narodne novine",

	broj 162/2004.), molimo vas za dodatne informacije:
	Otvaraju li se računi "13", "14", "15" za poslovne namjene bez obzira na postojanje računa 11?
Odgovor:	U skladu s člankom 7. Nacrta prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa, računi vrste "11", "13", "14" i "15" jesu računi za poslovne namjene kod kreditne institucije. S tim u vezi napominjemo da kreditna institucija može, neovisno o postojanju računa vrste "11", otvarati za poslovne subjekte račune vrste "13", "14" i "15".

Područje:	Članak 3. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Uvjeti otvaranja transakcijskih računa
Broj pitanja:	6.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	Ostaje li na bankama da same reguliraju uvjete pod kojima će se otvarati/zatvarati računi, odnosno koju sve dokumentaciju treba poslovni subjekt priložiti?
Odgovor:	U skladu s člankom 3. stavkom 1. Nacrta prijedloga Odluke kreditna institucija otvara transakcijske račune na temelju okvirnog ugovora sklopljenog s korisnicima platnih usluga kojim se reguliraju uvjeti otvaranja i vođenja transakcijskog računa i/ili na temelju propisa. Stavak 2. istoga članka propisuje da je pri otvaranju transakcijskih računa kreditna institucija dužna utvrditi identitet korisnika platnih usluga i provesti druge postupke u skladu s propisom kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

Područje:	Članci 7. i 8. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Računi za posebne namjene
Broj pitanja:	7.
Datum objave odgovora:	25.10.2010.
Pitanje:	Uvjet za otvaranje računa "13","14" i "15" ne spominje se u novoj Odluci, npr. za "13", da je zakonom odnosno drugim propisom uređeno da se iz sredstava za tu namjenu ne izvršavaju osnove za plaćanje?
Odgovor:	Prema članku 7. Nacrta prijedloga Odluke vrste računa "11", "13", "14" i "15" jesu računi poslovnih namjena. Navedena Odluka više ne uređuje vrste računa na način da je račun vrste "13" isključivo račun za posebne namjene poslovnog subjekta/banke za sredstva koja su na temelju zakona odnosno drugog propisa izuzeta od prisilnog izvršenja. Međutim, Nacrt prijedloga Odluke ne priječi banku da, prema okvirnom ugovoru s korisnikom usluga, i nadalje zadrži vrstu

	računa "13" za navedene potrebe.
--	----------------------------------

Područje:	Članak 8. Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa
Tema:	Objedinjavanje salda različitih valuta u jedinstvenu valutu
Broj pitanja:	8.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	<p>Članak 13. stavak 2. ZPP-a određuje da, ako se usluga preračunavanja valute nudi prije iniciranja platne transakcije i ako se ta usluga nudi na prodajnom mjestu ili je nudi primatelj plaćanja, strana koja nudi takvu uslugu dužna je priopćiti platitelju sve naknade kao i tečaj koji će primijeniti pri preračunavanju valute.</p> <p>Dodatno, na osnovi postojeće "Odluke o konstrukciji računa ...", koja ostaje na snazi i nakon 31. prosinca 2010., u članku 1. stavku 4. propisano je da je banka dužna na multivalutnim računima (ako ih vodi) evidentirati obavljeni platni promet i saldo i u kunama i u svakoj drugoj valuti posebno, što, iako nije izrijekom propisano prijedlogom nove Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa, smatramo da se podrazumijeva.</p> <p>Molimo vas za mišljenje je li, uzimajući u obzir navedene odredbe, moguće voditi objedinjeni raspoloživi saldo u jednoj valuti, npr. HRK, a na osnovi zbroja preračunatih salda svih valuta po računu, te na osnovi toga objedinjenoga raspoloživog salda odobravati transakcije inicirane na bankomatima ili POS uređajima drugih banaka bez prikaza tečaja koji će se primijeniti, pri čemu bi se pri provedbi transakcije kod izdavatelja izvršio preračun i terećenje računa po više valuta?</p> <p>Je li navedeno postupanje moguće ugovoriti okvirnim ugovorom?</p>
Odgovor:	<p>Nastavno na tumačenje članka 13. stavka 2. ZPP-a skrećemo pozornost da se navedena odredba ne odnosi na primjer iz Vašeg upita, već se odnosi na uslugu preračunavanja valute prije iniciranja platne transakcije ako se ta usluga nudi na prodajnom mjestu ili je nudi primatelj plaćanja.</p> <p>Nadalje, člankom 8. stavkom 1. točkom 5. nacрта prijedloga Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa propisana je obveza kreditne institucije da u registru transakcijskih računa vodi podatke o oznaci valute u kojoj se, u skladu s okvirnim ugovorom, evidentiraju novčana sredstva na transakcijskom računu ili podatak da se na tom računu mogu evidentirati novčana sredstva u više različitih valuta (multivalutni račun).</p> <p>Vezano uz primjer iz Vašeg pitanja, a koji se odnosi na mogućnost objedinjavanja salda različitih valuta u jedinstvenu kunsku protuvrijednost,</p>

	<p>te na mogućnost da se na osnovi toga objedinjenoga raspoloživog salda odobravaju transakcije inicirane na bankomatima ili POS uređajima drugih banaka, skrećemo pozornost na odredbu članka 24. stavka 1. točke 4., prema kojoj je pružatelj platnih usluga dužan bez odgađanja nakon terećenja računa za plaćanje (ili npr. na mjesečnom izvratku) platitelja za iznos platne transakcije dati platitelju informaciju o tečaju koji je primijenio za preračunavanje valute u toj platnoj transakciji (u Vašem primjeru za svaku pojedinu valutu), i to na način predviđen člankom 19. stavkom 1. ZPP-a.</p> <p>Također napominjemo da je minimalni sadržaj informacija koje je pružatelj platnih usluga dužan dati korisniku platnih usluga u okviru okvirnog ugovora propisan člancima 18., 23. i 24. ZPP-a.</p>
--	---

Područje:	
Tema:	Kontrola kapitalnih poslova
Broj pitanja:	9.
Datum objave odgovora:	01.12.2010.
Pitanje:	<p>Vezano za zakonske izmjene u području platnog prometa s inozemstvom, potrebno nam je precizno tumačenje obveza banaka u dijelu koji se odnosi na kontrolu kapitalnih poslova. Naime, dosadašnje postupanje zasnivali smo na članku VII. Odluke o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (NN, br. 111/2005.).</p> <p>Dosadašnja kontrola predmetnih plaćanja u inozemstvo bila je omogućena isključivo preko šifre osnova plaćanja koju je upisivao nalogodavatelj na platnom nalogu (elektronski zadani nalog, papirnati nalog 14). S obzirom na to da se šifre osnova plaćanja ukidaju kao obvezan podatak (članak 159. ZPP-a), koje su osnovni parametar za prepoznavanje tipa transakcije (je li riječ o kapitalnom ili tekućem poslu), nismo sigurni znači li to i ukidanje spomenute kontrole kapitalnih poslova.</p> <p>1) Prema navedenom, jesu li banke od 1. siječnja 2010. obvezne kontrolirati kapitalna plaćanja i naplate i bez postojanja šifre osnova ili ne?</p> <p>2) Bi li bilo zakonski zadovoljavajuće da se klijenta pri davanju naloga upozori da, ako je riječ o plaćanju prema članku VII. Odluke o plaćanjima i naplati za kapitalne poslove između rezidenata i nerezidenata, mora proslijediti potrebnu dokumentaciju Banci, <u>nakon</u> što je plaćanje već izvršeno?</p>
Odgovor:	Člankom 159. ZPP-a utvrđeno je da 1. siječnja 2011. prestaju važiti članak 32., članak 33., članak 63. stavak 1. točka 13. i članak 64. stavak 1. točka

6. Zakona o deviznom poslovanju (NN, br. 96/2003., 140/2005., 132/2006., 150/2008. i 92/2009.) te sljedeći podzakonski akti:

– Odluka o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom (NN, br. 88/2005., 18/2006. i 132/2007.) i Uputa donesena na osnovi te Odluke i

– Odluka o prikupljanju podataka o ostvarenom platnom prometu s inozemstvom (NN, br. 136/2005. i 24/2006.).

Istog dana prestaje važiti i Uputa o upotrebi šifara osnova naplate i plaćanja u platnom prometu s inozemstvom (NN, br. 136/2005. i 24/2006.), s obzirom na to da je i ona donesena na osnovi Odluke o uvjetima i načinu obavljanja platnog prometa s inozemstvom.

Nadalje, u skladu s odredbama Uredbe o izmjenama i dopunama Zakona o deviznom poslovanju (NN, br. 153/2009.) dana 1. siječnja 2011. prestaje važiti zabrana otvaranja računa rezidenata u inozemstvu te Odluka o uvjetima za izdavanje odobrenja za otvaranje deviznog računa u inozemstvu (NN, br. 111/2003., 189/2004. i 124/2006.).

Na osnovi Zakona o platnom prometu izrađen je prijedlog **Odluke o načinu otvaranja transakcijskih računa** prema kojem iz same konstrukcije računa neće biti vidljivo je li riječ o računu rezidenta ili nerezidenta. Međutim, Odluka o plaćanju i naplati u stranim sredstvima plaćanja u zemlji (NN, br. 111/2005.) ostaje na snazi i nakon 1. siječnja 2011. Također, nakon 1. siječnja 2011. i nadalje ostaju na snazi odredbe Zakona o deviznom poslovanju koje se odnose na obvezu podmirivanja poreznih obveza u Republici Hrvatskoj prije prijenosa dobiti u inozemstvo koju nerezident ostvari izravnim ulaganjem u Republici Hrvatskoj, prijenosa u inozemstvo ostatka likvidacijske ili stečajne mase te transakcija koje se obavljaju radi stjecanja vlasništva nad nekretninama u inozemstvu. Međutim, banka više neće biti dužna pri izvršavanju tih transakcija tražiti od klijenta potvrdu porezne uprave o podmirivanju svih poreznih i drugih zakonom propisanih obveza.

U skladu sa svim navedenim činjenicama i okolnostima koje će obilježiti poslovanje banaka u sljedećem razdoblju klijent će biti odgovoran za davanje naloga banci u skladu s propisima. Dakako, kad bi u pitanju bila transakcija kod koje je banci očito da je riječ o nedozvoljenim plaćanjima ili naplatama, banka bi obvezno trebala na to upozoriti klijenta i uputiti ga na važeće devizne propise.